

Novo Domoljubove pedobe

Mesečna priloga „Novemu Domoljubu“.

Preganjanje krščanskega učiteljstva.

Lovro Jevnikar,

bivši nadučitelj v Št. Vidu na Dolenjskem.

Zerjavovci, ki imajo v Sloveniji le malenkostno število pristašev, pa jih belgrajski centralizem drži še na vrhu, z vso silo preganjajo krščanske učitelje zato, ker krščansko živijo in krščansko vzgajajo mladino. Dosedaj so s pomočjo centralizma pregnali že nad 50 stalno nastavljenih učiteljev z njihovih mest, dasi bi jih po postavi mogli le, če bi se kaj pregrešili in po izvršeni preiskavi. Tu prinašamo sliko vzornega nadučitelja Lovro Jevnikarja v Šent Vidu pri Stični, kateremu so protipostavno vzeli tudi plačo ter učiteljico Minko Žirovnikovo iz Št. Vida, odlično in požrtvovalno vzgojiteljico. V znak protesta proti preganjanju krščanskega učiteljstva šentvidski starši svojih otrok dva dni niso poslali v šolo.

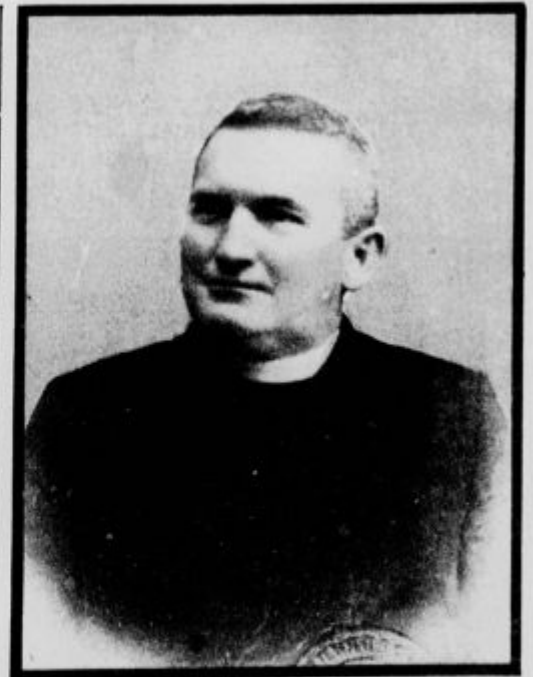
Minka Žirovnik,

bivša učiteljica v Št. Vidu pri Ljubljani.

Največja rudniška nesreča.

11. februarja se je dogodila v Dortmundu na Nemškem največja rudniška nesreča, kar se jih je dosedaj zgodilo v Nemčiji. V nekem rovu je nastala eksplozija, ki se je razširila na druge 3 rove, dasi so bile varnostne naprave zelo popolne. Izpod razvalin so potegnili 138 trupel. Tu vidimo, kako odvažajo mrlične v zaprtih krstah.

† Dr. Anton Medved.

Dne 26. februarja je umrl v Mariboru širok cele Štajerske znani govornik dr. Anton Medved, profesor v Mariboru. Vsled svojega ljubeznivega in živahnega značaja in ljubezni do mladine je bil v vseh krogih zelo priljubljen in je bilo žalovanje po njem splošno.

Dr. Krekova Gospodinjska šola v Ljubljani.

Gojenke v kuhinji.

Gojenke pri šivanju.

Gojenke pri serviranju

(kako se okusno pripravi miza in kako se streže pri obedu).

Gojenke pri pranju.

Dr. Krekova meščansko-gospodinjska šola ima kot cilj splošno socijalno, gospodinjsko in strokovno izobrazbo slovenskega ženstva.

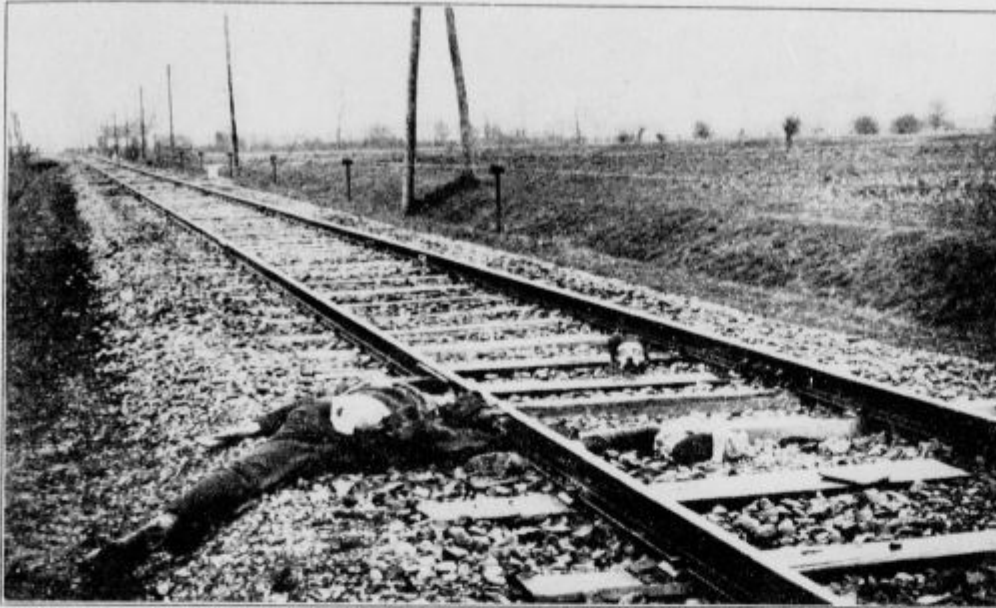
Ustanovile so jo uršulinke v novembru 1913. Ta gospodinjska šola obsega celodnevno desetmesečno gospodinjsko šolo in razne kuharske tečaje. Tako so bili naslednji tečaji: večerni tečaji za delavke, potem 10 večernih tečajev za boljšo kuho za uradnice, trgovske uslužbenke itd.; o poletnih počitnicah so pa 4—6-tedenski kuharski tečaji za učiteljice in pa tečaji za konzerviranje sadja in zelenjadi.

Vseh obiskovalk dr. Krekove gospodinjske šole je bilo do danes 630. Izmed teh se jih je pet izobrazilo za učiteljice meščanskih gospodinjskih šol. Štiri so napravile zrelostni izpit na Dunaju, ena pa v Ljubljani; dve teh učiteljic delujeta tu na šoli.

Pouk obsega naslednje predmete: ve-rouk, vzgojeslovje, slovenščino, gospodinjsko knjigovodstvo, zdravjeslovje, državo-znanstvo, socijalno ekonomijo, živiloslovje, nauk o gospodinjstvu, nauk o serviranju, kuho, šivanje perila in oblek, krojno risanje, gospodinjska opravila (pospravljanje, snaženje, pranje, likanje, itd.) in vrtnarstvo, ki se vrši na Goričanah, v škofovi graščini. Letos je napravila prva učenka pomočniški izpit v vrtnarstvu pred obrtno izpraševalno komisijo.

V svojem programu, ki ga pa šola ne more še udeleževati tu v najeti hiši, ima šola tudi gospodarski oddelek z glavno nalogo, razen poglobljanja znanja v hrano-slovju itd., vzbujanje smisla in razumevanja kmetskega stanu, upoštevajoč istega, stika z istim, vzbujanje zavesti enote z njim in smisel skupnega sodelovanja v povzdigo kulture in moči naroda.

V vsako hišo Domoljuba!

Krvav zločin pri Dobovi.

Morilec Hotko.

Vso Slovenijo je razburil krvav zločin, ki ga je izvršil neki Hotko, rodom Hrvat. Dne 24. februarja je ponoči napadel mesarja Josipa Kraljiča iz Dobove (zadnja slovenska postaja proti Zagrebu) ter ga ustrelil, nato zavlekel njegovo truplo na železniški tir, kjer mu je vlak odtrgal glavo, desno nogo in roko. Roparja in morilca je izsledil orožnik Gračner ter so ga takoj zaprli. To je v štirih letih že četrti umor na Dobovi, od katerih sta dva še nekaznovana.

Ledene gore.

Slika na levi strani nam kaže steno velike ledene gore. Take ledene gore se zlasti po mili zimih, kakršna je bila letos, v pomladnem času rade trgajo od velikih, z večnim ledom pokritih pokrajin, ki leže okrog severnega tečaja naše zemlje. Po svojem obsegu so ogromne — včasih po 100 do 150 km dolge ter do 1000 m globoke. Ker je skoro vsa gora ($\frac{9}{10}$) radi lahkote ledu pod vodo, se od daleč ne zapazijo tako hitro in so zlasti ponoči velika nevarnost za ladje.

Na ta način je vzela v noči od 14. na 15. aprila l. 1912 žalosten konec nova velika, razkošno opremljena ladja »Titanic«, ki je prvokrat plula čez ocean v Ameriko. Kapitan Smit, ki ji je poveljeval, je imel nalogo, da doseže do tedaj najkrajši vozni čas iz Evrope v Ameriko. Zato je vozil hitro in naravnost. Ladja je zadela na ledeno goro, se razklala ter se tekom štirih ur potopila. Z njo vred je utonilo skoro 2000 potnikov. Škode je bilo čez 500 milijonov zlatih kron. Ladja je bila tako zgrajena, da so inženjerji rekli, da se v nobenem slučaju ne more potopiti.

Za poveljnike ladij je zato velike važnosti, da vedo, kdaj se bližajo ledeni gori, zlasti ponoči in v megli. Prej so to opazovali potom toplomera, ki je takoj pokazal nenavadno ohladitev vode, kadar je ladja plula v bližini ledene gore. V novejšem času pa poskušajo že z zanesljivejšimi napravami, in sicer z neke vrste zelo občutljivim aparatom, ki natančno zaznamuje kakovost odmeva, ki ga povzročajo odmevi valov, ki jih dela ladja. Če je namreč blizu ledena gora, valovi dobijo neki poseben glas, ki ga prosto uho seveda ne sliši, pač pa za to zelo občutljivi aparat.

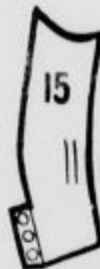
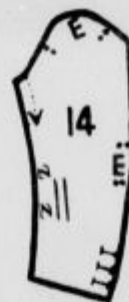
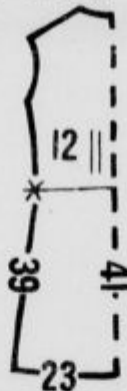
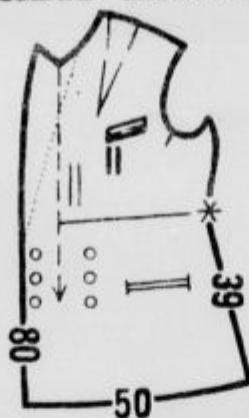
Najuglednejša katoliška albanska družina v Prizrenu.

V Prizrenu, na skrajnem jugu naše države je sedaj škof obširne skopljanske škofije naš rojak dr. Janez Gnidovec. Katoličani so močno pomešani s pripadniki drugih ver — pravoslavne in muslimanske — ter z elo raztreseni. Škofija je zato ena najtežjih v naši državi. Gornja slika nam predstavlja ugledno katoliško albansko družino Noku, in sicer staro mater (od leve), mater, hčer, vnukinjo in pravnukinjo.

Gospodična Katarina Linden v Ameriki; ima menda najlepše lase na svetu.

Pomladni kostim za dekleta.

Za ta kostum je treba okoli 3 m blaga, 130 cm širokega. Na kroju so zaznamovane glavne dolžine in širine v cm, podrobnosti pa so itak odvisne od posamezne velikosti. Važno je, da se prednji in zadnji del jope prikrojita (urežeta) točno po dolžini, zlasti, če je blago črtasto, ker drugače pridejo črte poševno. — Za jopo je treba petih delnih krojev, ki jih je najbolje izdelati najprej na papirju. Št. 11 (prednji del) ima zaznamovano vse, kar je treba vedeti; vendar se žepi lahko opuste, zlasti zgornji, ki je le za okrasek. Tudi gumbi so zaznamovani v dveh vrstah po trije. Letos niso več moderni preoblečeni gumbi, ampak navadni s štirimi luknjami. — Zadnji del št. 12 je čisto priprost in enostaven, kakor kaže kroj. — Rokav zgornji del št. 14 je gladek in preprost, odvisen je le od mere nosilke. Za pestjo ima tri gumbnice, ki jih pa ni treba prerezati, če se nam zdi škoda blaga in mislimo pozneje kdaj jopo prena-rejati, ampak jih le nakažemo (ponaredimo) s svilnato nitjo. — Spodnji rokav (št. 15) ima za pestjo ozek, naprej potisnjen del blaga, da je pod gumbi dvojno blago torej močnejše. — Ovratnik št. 13 je treba urediti iz poševnega blaga, da se raztegne pod likalnikom in tam lepše uleže. — Za krilo je potrebna le mera za dolžino, vzame se namreč za širino krila širina blaga. Sestavi se tako, da je sešito na levi strani, ali pa se skozi zapenja z gumbi in se spodnja dva ali trije puste odpreti, da je razpora. — V pasu se podloži s tanjšim blagom in vpelje močan, 2—3 cm širok gumijev trak (elastika).

Najlepše velikonočno darilo so dr. M. Opekovi govori, ki jih dobiš trdo in mehko vezane v prodajalni K. T. D. (Ničman) v Ljubljani, Kopitarjeva ulica.

Naročajte „Slovenca“